

Tartalomjegyzék

A vasorrú bába.....	4
János diák	9
Mezőszárnyasi	16
Ördög Jánoska.....	24
A banya	33
Erős Pali.....	37
A molnár leánya	48
A háromvadas királyfi	54
A zsoltáréneklő madár	70
Ambrus királyfi	81
A kicsi bojtár.....	92
A világvándora herceg	103
Az aranygyapjas kosok.....	114

Egyszer volt, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren is túl, de még az Üveghegyen is túl, volt egyszer egy szegény favágó ember. De ez aztán csakugyan szegény volt: a bőre is a csontján száradt a rettenetes sok éhezéstől.

Hát még a gyermekei! Ezeknek már zörgött is a csontocskájuk, s minden kis széllebbentésre lefordultak a lábukról.

Búsult a szegény favágó, a szíve is majd megszakadt, ha látta azt a sok éhező gyermeket. Mert sokan voltak ám, mint a rosta lika, talán még eggyel több.

Egyszer azután – mit gondolt, mit nem a szegény ember – vállára vette a fejszét, a gyermekeinek nem szólt semmit, s elment hazulról.

Hogy hová megy, azt nem is tudta, de eltökélte magában, hogy addig meg nem nyugszik, míg a sorsa jobbra nem fordul.

Ment, mendegélt hegyeken-völgyeken át, s meg sem állott, míg egy erdőbe nem ért. Már szépen rá is esteledett, de még mindig nem állott meg. Botorkált elébb-elébb a sűrű rengetegben, de bizony annak sem vége, sem hossza nem volt. Mindegy, gondolta, már meg nem áll, ha világ végéig tart is ez az erdő.

De egyszerre csak gyöngé világosság verődött az útjára. Megáll, aztán ismét megindul a világosság irányában. Ment, ment, s nemsokára egy kis házikó elé ért. Annak az ablakából jött a világosság.

Nem sokáig gondolkozott: beállított a házikóba. Bánta is ő, ha ördög lakik is abban. Az ám, egy lelket sem talált. Az asztal meg volt terítve szépen, étel-ital bőven volt rajta, az ágy is meg volt vetve, de hiába kajtatta fel a szobának minden zegét-zugát: egy árva lelket sem talált.

„Ha nincs: nincs” – gondolta magában. Leült az asztalhoz, s evett, ahogy győzte. Hadd lakjék jól már ő is egyszer életében. Jól is lakott, mint a duda.

Volt még egy pipa dohányja, rágyújtott, s füstölt, mint egy kémény. Egyszerre csak mit lát? Egy nagy fekete macska ül előtte az asztalon. De már ezen elcsodálkozott a szegény ember. Ő ugyan el nem tudta gondolni, hogy kerülhetett elébe az a csúnya fekete állat. Mert csúnya volt, mint a sötét éjszaka.

Már éppen le akarta kergetni, de mire meggondolta, a macska már eltűnt az asztalról, mint ha csak a föld nyelte volna el.

— Hm, ilyen csudát még nem ettem! – morgolódott a szegény ember. – Mikor jött, akkor sem vettem észre, mikor elment, akkor sem, Isten Istenem ne legyen, ha ördögök házába nem kerültem.

— Jól gondoltad, szegény ember – szólalt meg valaki e pillanatban –, ördögök házába kerültél.

És most már igazán megijedt a szegény ember. Ihol ni! Ott állt előtte egy éktelen csúf öregasszony, kinek az orra tiszta vasból volt, s olyan hosszú, hogy a földet verte. De kongott is a föld, mikor az orrát hozzáveregette!

Megijedt bizony. Nem elég, hogy ezt sem látta, mikor belépett, de ez még az ő gondolatát is kitalálja.

— Úgy van, úgy, te szegény ember – folytatta az öregasszony –, én a vasorrú bába vagyok, anyja az ördögök királyának. Hát idejövél az én házamba. Hiszen jó helyre jöttél. Mindjárt jön a fiam, s visz magával a pokolba.

Könyörgött a szegény ember, de nagyon, hogy ha Istent ismer, ne vitesse őt a pokolba: mi lesz az éhező gyermekeivel?

— Hm – mondta a vasorrú bába –, ezt csak úgy kerülheted el, ha magaddal viszel engem is a te hazádba.

Hiszen még csak ez kellett! Most már úgy megijedt a szegény ember, hogy majd felfordult.

— Úgy bizony, ha elviszel. Neked úgyszincs feleséged, majd az leszek én, s meglátod, milyen jó gondját viselem a gyermekeidnek. Tejbe-vajba fürösztgetem, s hasábfával kenetgetem.

Mit volt mit tenni a szegény embernek, rá kellett hogy álljon a vasorrú bába kívánságára. Előbb egy nagy tarisznyát teleraktak mindenféle jó étellel, egyet pedig arannyal, ezüsttel, a két tarisznyát föltették egy számarra, s azzal elindultak a szegény ember faluja felé.

Már egy egész napot mentek, s akkor megállapodtak az erdő közepében. Elővették az elemózsiás tarisznyát, s ettek-ittak, lakmároztak. Addig ettek, addig ittak, hogy a vasorrú bába elszédült a sok bortól.

A szegény embernek sem kellett egyéb, fogta fejszójét, s olyat ütött a bába orrára, hogy mindjárt kettétörött.

Nagyot ordított a bába, de az orra eltörésével az ereje is elveszett, s meg sem tudott mozdulni fektéből. Hanem az orra akkorát kongott, de akkorát, hogy megrendült belé az erdő, s még a pokolba is lehallatszott.

— Tyű – kiáltott az ördögök királya –, az anyám orrát valaki letörte! Utána!

S szaladt ki a pokolból, mintha csak a szemét vették volna. De közben a szegény ember sem tátotta el a száját. Levette a számarról az aranyas tarisznyát, s szaladt ő is, ahogy csak győzte a lába. Hallotta, hogy kiabál utána az ördögök királya:

— Nézz vissza, te szegény ember! Nézz vissza, nem bánod meg.

De volt esze, s nem nézett vissza. Nem is érte utol az ördögök királya, míg a szegény ember éppen a maga udvarába be nem ért.

— Hopp, megvagy – kiáltott az ördögök királya –, te gyilkos! Most szörnyű halálnak halálával halsz meg!

— Tyű – kiáltott az ördögök királya –, az anyám orrát valaki letörte! Utána!

S szaladt ki a pokolból, mintha csak a szemét vették volna.

De közben a szegény ember sem tátotta el a száját. Levette a számarról az aranyas tarisznyát, s szaladt ő is, ahogy csak győzte a lába. Hallotta, hogy kiabál utána az ördögök királya:

— Nézz vissza, te szegény ember! Nézz vissza, nem bánod meg.

De volt esze, s nem nézett vissza. Nem is érte utol az ördögök királya, míg a szegény ember éppen a maga udvarába be nem ért.

— Hopp, megvagy – kiáltott az ördögök királya –, te gyilkos! Most szörnyű halálnak halálával halsz meg!

— Eressz – kiáltott a szegény ember –, mert itt én vagyok az úr!

De az ördög nem eresztette. Húzta visszafelé.

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Hát egyszer csak a nagy lármára kiszalad a szegény embernek valamennyi gyermeke. Megörültek, de mennyire! Azt hitték, hogy az apja hozta az ördögöt, s azért hozta, hogy ők megegyék.

Mind azt kiabálták:

— Nekem az ördögöt! Nekem!

Mindegyik egymaga akarta megenni.

Aj! megijedt erre az ördög szörnyűségesen. Ő még életében nem látott egy apának ennyi gyermeket. Ennek bizony fele sem tréfa! Ez a tenger sok éhes gyermek még felfalja őt, de úgy, hogy még egy porcika sem marad belőle.

Most még ő könyörgött a szegény embernek, hogy eressze szabadon.

— Menj Isten hírével – mondta a szegény ember –, mind a vízig szárazon!

Az ördögök királya szaladt, mint a veszedelem, vissza sem mert nézni. Pedig a szegény ember is eleget kiabálta:

— Nézz vissza, te ördög! Nézz vissza, nem bánod meg!

Dehogyan nézett vissza.

A szegény ember pedig ezután búját sem mondotta. A tarisznya aranyból, ezüstből gazdag ember lett, s most már úgy élnek, mint a hal a vízben.

Úgy bizony!

